

O REGIONALNI GEOGRAFIJI NA LJUBLJANSKI UNIVERZI

Mirko Pak*

IZVLEČEK

UDK 913 (497.12)

Članek prinaša kritičen oris študijskih programov in študija regionalne geografije na ljubljanski univerzi, ter znanstveno-raziskovalnega dela na tem področju.

ABSTRACT

UDC 913 (497.12)

ABOUT REGIONAL GEOGRAPHY AT THE UNIVERSITY OF LJUBLJANA

The article presents critical description of studying programs and study of regional geography at the University of Ljubljana and of scientific research work in this domain.

I.

Ob vseh dilemah in razpravah o predmetu, vsebini, teoriji, metodologiji in kvaliteti naše geografije, je bila večinoma v ospredju tudi regionalna geografija kot najbolj kompleksna prostorska sinteza. K temu je navajala tradicija same stroke, najširša splošno izobraževalna funkcija regionalne geografije, ter njena že kar dolgoletna kriza pri nas in v svetu. Od tod številne razprave o regionalni geografiji na sploh, ki so bile še posebej živahne v sedemdesetih letih, ob novih pogledih na regionalno geografijo kot vzgojno-izobraževalni predmet. Ker je bilo jedro regionalno geografskih prizadevanj vseskozi na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete kot najvišji vzgojno-izobraževalni in znanstveno-raziskovalni ustanovi, se je njena vloga v družbi in znanosti vedno kazala ne samo v objavah, temveč tudi v samem študiju regionalne geografije na univerzi: v njeni zastopanosti, usmerjenosti ali metodološki zasnovanosti in kvaliteti. Ne nazadnje, se splošno stanje regionalne geografije in njen neposredni pomen v visokošolskem geografskem izobraževanju kaže v sami zainteresiranosti visokošolskih učiteljev za regionalnogeografsko tematiko in v že velikokrat zapisani resnici, da po Meliku in Ilešiču praktično nismo več imeli v regionalno geografijo močnejše usmerjenih strokovnjakov. Vse bolj iluzorno je tudi razmišljanje o takozvanih regionalnih specialistih. Sicer so se občasno pojavljale subjektivne sodbe o dobrih regionalnih geografih, ki pa žal s svojimi, na bolj ali manj tradicionalni metodologiji grajenimi regionalnogeografskimi prikazi posameznih pokrajin ali njihovih posameznih delov, niso vidneje prispevali k razvoju naše regionalne geografije kot znanstvene discipline. To še posebej drži ob vedno bolj aktualni tezi o metodologiji kot osnovi vsakršnemu znanstveno-raziskovalnemu delu.

* Dr., Univ. prof., Oddelek za geografijo, Filozofska fakulteta, 61 000 Ljubljana, Aškerčeva 12, YU

O naši regionalni geografiji je bilo doslej že kar precej napisanega, posebej ob življenjskih jubilejih obeh naših velikih regionalnih geografov Antona Melika (Ilešič, 1960; Kokole, 1966) in Svetozarja Ilešiča (Vrišer, 1985), v burnih razpravah pred leti v Geografskem obzorniku (Gams, 1974 in 1977; Medved, 1973; Ilešič, 1974) in v zadnjem času na posebej regionalni geografiji posvečenemu jugoslovanskemu znanstvenem simpoziju z značilnim naslovom "Teorija in metodologija regionalne geografije" (Dela-6, 1987), ki ga je pripravila Katedra za regionalno geografijo Oddelka za geografijo simpoziju z značilnim naslovom "Teorija in metodologi I. Gams V. Klemenčič, M. Pak, M. Klemenčič, J. Marković in F. Lovrenčak poleg ostalega kar izčrpno predstavili problematiko predmeta, metodologije, teorije, aplikacije in vloge regionalne geografije, pičli rezultati tega pa se vidijo v nadaljnjih prizadevanjih na tem področju ter v velikih težavah pri uredništvu ATLASA SRS in Monografije Slovenije. Tako referenti, kot številni, generacijsko pestri razpravljalci so si bili povsem edini o potrebnosti regionalne geografije, kljub silovitemu povečanju pretoka informacij in o potrebi po njeni modernizaciji. Ni pa bilo posebej tehtnih prispevkov o problematiki regionalizacije, kar je po Ilešiču, ne glede na občasno zanimanje nekaterih geografov ob praktičnih potrebah (Vrišer, Gams, Radinja), močno nazadovalo.

II.

V študijskih programih Oddelka za geografijo so bili regionalnogeografski predmeti vedno ustrezno zastopani, delež njihovih ur predavanj, vaj in seminarjev pa se je gibal med 25 in 40 %. Potrebnost regionalne geografije torej nikoli ni bila sporna, o vsebini in metodologiji ter konceptu posameznih regionalnogeografskih predmetov pa so se zlasti v zadnjih petindvajsetih letih gledanja učiteljev močno razlikovala, od Melikovega in Ilešičevega koncepta, preko šolski praksi prilagojenega koncepta podajanja snovi, do problemskega pristopa. Vse to odseva iz preglednice petih primerov značilnih obdobjev študija geografije, ki so rezultat reformnih prizadevanj in so se močno dotaknila tudi regionalnogeografskih predmetov (TABELA 1).

Zaradi pomanjkanja podatkov za predvojno obdobje o študiju geografije, začnemo prikaz s prvimi širimi povojnimi leti od 1945 do 1949, ko se je geografija predavala ciklično.* V tem obdobju je bilo regionalni geografiji odmerjeno 28 ur predavanj. Ker so bili seminarji vsebinsko združeni s splošnimi predmeti, ni razviden celoten delež regionalne geografije. Nedvomno pa je bil, glede na skromno skupno število ur, regionalni geografiji namenjen večji delež ur kot v kasnejših obdobjih. Značilna je skromna zastopanost geografije Slovenije in Jugoslavije, ter kar 10 ur geografije Evrope z dodatnimi štirimi urami Geografije SZ. Snov se je predavala po kontinentih.

* Vir: Geografski vestnik 1946, 1947, 1948-49, 1950

TABELA 1: REGIONALNA GEOGRAFIJA V ŠTUDIJU GEOGRAFIJE NA LJUBLJANSKI UNIVERZI

Predmet	Študijsko obdobje/število ur												
	1945-49	1956-57			1967-68			1971-72			1985-86		S**
	P	P	V	S	P	V	S	P	V	S	P	V	
Geografija Slovenije													
in Jugoslavije	2*	12	7	7	9	1							
Geografija Jugoslavije	2				3								
Geografija Evrope	10												
Geografija SZ	3												
Geografija Azije	4												
Geografija Afrike	1												
Geografija Severne Amerike	2												
Geografija Latinske Amerike	3												
Geografija Slovenije		2			4	2							
Geogr. prouč.													
domačega kraja		2											
Izbrana poglavja iz regionalne geografije		7											
Regionalna geografija sveta					6	2							
Geografija tujih dežel					3	2							
Seminar iz regionalne geografije							2						
Regionalna geografija Slovenije								11	2				
Regionalna geografija Jugoslavije								6	2				
Regionalna geografija Evrope								3					
Regionalna geografija sveta								12	4				
Seminar iz reg. g. Slovenije										2			
Seminar iz reg. g. Jugoslavije										2			
Seminar iz reg. g. sveta										1			
Seminar iz reg. g. Slov., Jug. in sveta										4			
Geografija Slovenije											50	10	30****
Geografija Jugoslavije											60	15	30
Geografija Evrope in SZ											45	5	10
Geografija Afrike in Azije											50	10	30
Geografija Angloamerike in Avstralije											30	15	30
Geografija Latinske Amerike											30	15	30
SKUPAJ	28	23	7	7	25	7	2	32	8	9	265	70	160

* Skupno tedensko število ur, preračunano na en semester.

** P-predavanja, V-vaje, S-seminar

*** Skupno število ur

V študijskem letu 1956/57, je število regionalni geografiji namenjenih ur ostalo približno enako, s tem, da je bilo ob 23 urah predavanj, še sedem ur vaj in seminarja.* Geografiji Jugoslavije je bilo namenjenih kar 12 ali več kot polovica ur predavanj, ter vse ure seminarja in vaj, pri katerih je bila večinoma obravnavana problematika Slovenije. Regionalni geografiji kontinentov je bilo namenjenih 7 ur, predavanja pa so bila v enotnem kursu "Izbrana poglavja iz regionalne geografije". Predaval se je tudi predmet "Geografsko proučevanje domačega kraja", kar je bilo blizu današnji lokalni geografiji, oziroma uvajanje v znanstveno-raziskovalno delo. Predavanja in seminar so bili ciklični za študente vseh štirih letnikov. Regionalna geografija je bila tudi predmet A diplomskega izpita. Celotno regionalno geografijo sta od leta 1945 naprej predavala profesorja Melik in Ilešič, ki sta za vse predmete izdala tudi ustrezne univerzitetne učbenike.

V študijskem letu 1960/61, je prišlo do temeljite reforme visokošolskega študija z uvedbo stopenjskega in dvopredmetnega študija.**S tem se je regionalna geografija delila na splošen kurz na prvi, ter na poglobljen, problemsko usmerjen kurz na drugi stopnji študija. Študiju regionalne geografije je takšna zasnova vse prej kot koristila. Na prvi stopnji je bilo II. študijsko leto skoraj v celoti namenjeno regionalni geografiji, na drugi stopnji pa tretje leto. Razlike med regionalnogeografskimi predmeti prve in druge stopnje so bile tudi v nazivih. Na prvi stopnji smo imeli Regionalno geografijo Slovenije itd, na drugi stopnji pa Geografijo Slovenije itd. Močan poudarek je bil na seminarjih in na drugi stopnji so bila predavanja ciklična. Diplomski izpiti na prvi stopnji z imenom Regionalna geografija je vključeval celotno regionalno geografijo. Regionalna geografija pa je bila poleg ostalega vključena tudi v diplomski izpiti na drugi stopnji. Močno se je povečalo število predavateljev regionalne geografije, ki so jo na prvi stopnji predavali V. Klemenčič, V. Leban, J. Medved, na drugi pa S. Ilešič, V. Klemenčič in prva leta še A. Melik.

Manjše spremembe je učni načrt doživljal tudi v sedemdesetih letih, ko se je število ur regionalne geografije povečalo na 32 in še posebej v drugi polovici, ko je prišlo do precejšnjih vsebinskih sprememb. Regionalnogeografski predmeti so se preimenovali v Geografski problemi Slovenije in slovenskih pokrajin, Geografski problemi Jugoslavije, Geografija dežel v razvoju, Geografija razvitih dežel. Podoben koncept in poimenovanje je bilo zastopano tudi v srednješolskih programih. V tem obdobju, pa tja do novega, močno reformiranega študijskega načrta v študijskem letu 1983/84 so se že navedenim predavateljem regionalne geografije pridružili še I. Gams, M. Jeršič, F. Lovrenčak, M. Pak, D. Radinja in M. Žagar.

* Vir: Seznam predavanj za študijsko leto 1956/57, Lj., 1956

** Seznam predavanj za študijsko leto 1960/61, Lj., 1960

Nov študijski načrt je prinesel regionalnogeografskim predmetom 32,7 % vseh ur geografskih predmetov in 29,5 % ur predavanj. Obravnava se je zopet vrnila na kontinente, metodologija podajanja snovi pa je v glavnem problemska. Bistvena novost je zgradba celotnega študija geografije, ko analitičnim predmetom v prvem in drugem letniku sledijo sintetski regionalnogeografski predmeti v tretjem letniku s 345 urami in v četrtem s 150. Regionalno geografijo predavajo I. Gams, M. Jeršič, M. Klemenčič, V. Klemenčič, F. Lovrenčak, M. Pak, in D. Radinja.

Spreminjanje števila ur regionalne geografije in njenih posameznih predmetov ter vsebina kolegijev in njihovi nazivi, nedvomno kažejo na velike dileme o smotrnosti takšnega ali drugačnega študija regionalne geografije na univerzi, ki so se vedno bolj prenašale tudi v problematiko vsebine regionalne geografije v srednji, pa tudi osnovni šoli. Te dileme so se poglobljale, na splošno pa je vloga regionalne geografije v študiju samem nazadovala. Gams sicer smatra, da bi bili absolventi geografije dobro podkovani v kompleksni geografiji, v kolikor so geografske panoge orientirane k regionalnemu konceptu. (Gams, 1987, s. 10) Sam pa bi postavljajal bolj v ospredje zasnovu regionalnogeografskih predmetov. Nekdanja bogata bera univerzitetnih učbenikov iz regionalne geografije A. Melika in S. Ilešiča, ki jo je dopolnil še J. Medved, je povsem usahnila. Vse manj je tudi regionalnih študij Jugoslavije in drugih dežel, iz česar je mogoče sklepati, da so se ob splošni specializaciji tudi predavatelji regionalne geografije primarno usmerili v druga geografska področja. To velja tudi za regionalno geografijo Slovenije. Verna podoba tega so tudi vedno redkejši seminarske in diplomske naloge. Regionalnogeografskih diplomskih nalog je bilo do leta 1980 povsotom usahnila. Vse manj je tudi regionalnih študij 1981-89 pa le še 6 ali 4,7 %.

Tehten del študija geografije se izvaja v obliki terenskih vaj in terenskega dela, za katerega smo si skupaj s slušatelji vedno močno prizadevali. Žal nam gospodarska gibanja vedno bolj krčijo daljša in dražja potovanja, terenske vaje v druge države pa so z izjemo zamejstva postale že prava redkost.

Splošna podoba regionalne geografije na drugih jugoslovanskih univerzah ni nič boljša. Ponekod ji je sicer odmerjenih nekaj več ur, v zadnjih letih izdani univerzitetni učbeniki pa so praktično močno pomanjkljivo predelani in neposodobljeni ponatisi bolj ali manj tradicionalnih, deloma močno zastarelih učbenikov. Novi regionalnogeografski prikazi Jugoslavije, Evrope in drugih kontinentov pa so sila redki in večinoma zgrajeni na tradicionalni metodologiji.

ABOUT REGIONAL GEOGRAPHY AT THE UNIVERSITY OF LJUBLJANA

General crisis of regional geography also influenced study of regional geography at the the university. The quantity of lectures remains nearly unchanged but it is the importance of the subject which declines. Profesors Anton Melik and Svetozar Ilešič have held lectures of regional geography since 1961 and have devoted themselves on the subject. They wrote a number of university text-books in this domain. With the reform of study in 1960/1961 and introducing of degree and problem regional geography on the second degree. With abolition of degree-study in 1963/64 main part of regional geography was transposed to the third and fourth year of study. It's because of lecturer's specilization that they put less attention on regional geography. J. Medved was the only one who wrote university text-books in that period.

There were similar trends whitin regional-geographic scientific research work. It was on the special Yugoslav symposium "The theory and metodology of regional geography" 1987 in Ljubljana (Dela 4) where we discussed this problem in detail. Limited number of regional geographic studies in general, their complete absence for the region of Yugoslavia and other countries and great difficulties we have with realization of two main projects of Slovene geography, ATLAS SR SLOVENIJE and MONOGRAFIJA SLOVENIJE were some of consequences of diagreable trends.

III.

Ob zgornjih kritičnih razmišljanjih o visokošolskem študiju regionalne geografije pa je treba povedati, da je z ustanovitvijo Geografskega inštituta na univerzi leta 1919 regionalna geografija doživela velik razmah, kar je podrobneje prikazano v publikaciji Dela št.4 (Lovrenčak, 1987). Posebej zaslužna za to sta naša nedvomno daleč najbolj plodna regionalna geografa profesorja Anton Melik in Svetozar Ilešič, s svojimi monografijami Slovenije, Jugoslavije in tujih dežel ter s številnimi drugimi regionalnogeografskimi študijami. Melik je že pred vojno napisal Jugoslavijo v dveh delih (1921 in 1923). Leta 1935/36 pa je pri Slovenski matici izšla njegova prva splošna knjiga Slovenije, temeljno delo o slovenskem nacionalnem ozemlju, ki so ji po vojni sledile štiri obsežne regionalne monografije: Slovenski alpski svet (1954), Štajerska s Prekmurjem in Mežiško dolino (1957), Posavska Slovenija (1957), Slovensko Primorje (1960) in 1963 ponovno splošna geografija Slovenije v prenovljeni izdaji. Temeljna je bila tudi njegova Jugoslavija iz leta 1958, tretja predelana in razširjena izdaja. Po vojni se je Meliku s svojimi regionalnogeografskimi monografijami pridružil Ilešič, katerega obsežno delo je najbolje označil Vrišer: "Velik smisel za regionalno geografijo, ki ga je Ilešič vseskozi kazal, se najbolje odraža v Gospodarski geografiji sveta in seriji regionalnih geografij Afrike, Azije, Avstralije in obeh Amerik, ki jih je večji del priobčil v 60-ih letih in ki so bile v širši javnosti dobro sprejete zaradi poljudnega načina podajanja, izvrstne dokumentacije, odličnega stila, nazornosti in dobre metodične zasnove. Ponatisnili so jih večkrat in tudi v srbohrvaščini. Enake ocene so veljale za njegove šolske učbenike o obči in regionalni geografiji, ki jih žal publikacije, kasneje nastale ob uvajanju usmerjenega izobraževanja, v nobenem pogledu niso dosegle. V geografski metodiki, nazornosti, razumljivosti, jasnosti izražanja in načinu pisanja, je bil Ilešič nedosegljiv mojster, in tako naj bodo njegove publikacije zgled, h kateremu se bomo zatekli v marsikateri dilemi, bodisi da bomo želeli utrditi geografsko izrazoslovje ali imenoslovje, ali pa bomo želeli dobiti potrditev o metodični razvrstitvi snovi ali interpretaciji geografskih zakonitosti in spoznanj." (Vrišer, 1985. s. 5)

Mislím, da temu ni kaj dodati, še posebej spričo dejstva, da večina teh monografij še vedno s pridom služi srednješolcem in drugim. Ob tem pa bi se kazalo spomniti tudi njegovega kratkega a jedrnatega in preglednega regionalnega orisa Slovenije "Slovenske pokrajine" v Geografskem obzorniku 1956 št.2. V tem času je Ilešič pripravil tudi Gospodarsko in politično geografijo sveta, ki je dopolnjena in predelana izšla kar sedemkrat. Kasneje je napisal še celo vrsto učbenikov za posamezne razrede gimnazije. (Lovrenčak, 1987, s. 57)

Ilešič je tudi zasnoval predvideno regionalnogeografsko monografijo Slovenije (Geografski vestnik 1981). Pri razglabljanju o njenem konceptu, so se v redakciji pojavljali celo glasovi o tem, da bi kazalo le posodobiti Melikovo Slovenijo ali vsaj uporabiti njen koncept.

V povojnem obdobju so sodelavci oddelka za geografijo napisali številne geografske monografije številnih slovenskih pokrajin, bili pa so tudi mentorji vsem doktorskim disertacijam in magistrskim nalogam pri nas. Večina med njimi se odlikuje po svoji temeljitosti, skrbno zbrani dokumentaciji in sodobni metodološki zasnovi. (Vrišer, 1976, s. 115) V njih je bil uveljavljen temeljni geografski aspekt problemsko opredeljene kompleksne regionalne obdelave z oločeno osnovno problematiko obravnavane regije v ospredju, kot so: Gamsovo "Pohorsko Podravje" (1959), Kokoletova "Gospodarska geografija in geografija naselij na področju med Savo in Sotlo" (1956), V. Klemenčiča "Pokrajina med Snežnikom in Slavnikom" (1959), Melikova "Bovec in Bovško" (1962), Medvedova "Mežiška dolina zadnjih 100 let" (1963), Žagarjeva "Gospodarska geografija Kozjanskega in nje problemi" (1967), Jeršičeva "Blejski kot" (1967), Pakova "Družbenogeografski razvoj Zgornjega Dravskega polja" (1969) in številne druge analize posameznih regij ali njihovih delov.

Ob vsesplošni specializaciji v geografiji je Ilešič nenehno opozarjal o nadaljevanju dela na modernih in problemsko usmerjenih regionalnih analizah posameznih slovenskih pokrajin. V ta namen je ob zborovanjih slovenskih geografov napisal vrsto kompleksnih regionalnogeografskih orisov obravnavanih območij: Glavne geografske poteze in problemi Pomurja, Vloga Koroške regije v slovenskem prostoru (1970), Soteljsko-voglanjska regija (1974), Pomen kompleksnega regionalnega aspekta v sodobni geografiji na primeru alpskih predelov Slovcenije (1978), Gorenjska in njene regionalne opredelitve in notranja regionalna razčlenitev (1981). Zborniki referatov z zborovanj slovenskih geografov naj bi predstavljali regionalne sinteze, a so v glavnem ostali na ravni analitičnih prispevkov posameznih pokrajnotvornih elementov. Enako velja za analizo slovenskega alpskega sveta v Geografici Jugoslavici 9 (1987).

V zadnjih letih nedvomno beležimo določene premike v metodološki zasnovi nekaterih kompleksnih prostorskih analiz, zlasti izpod peres mlajših avtorjev. M. Klemenčič pa se zavzema za sistemski pristop v regionalni geografiji, ki sledi induktivni poti znanstvenega dela in ugotavlja notranje povezanosti med elementi, torej sisteme (M. Klemenčič, 1987, s. 37). Temu je poskusil slediti v članku Lakota po svetu (Geografski obzornik 1985, št. 3). Nova metodološka iskanja pa so tudi osnova novejšim srednješolskim učbenikom, Geografiji Slovenije, Jugoslavije ter razvitim in nerazvitim državam.

Regionalnogeografska prizadevanja je spremljala tudi problematika regionalizacije. Melikova regionalizacija Jugoslavije (1958) je še danes aktualna, Ilešičeve regionalizacije Slovenije in Jugoslavije ter njene teorije in metodologije veljajo v Jugoslaviji za vodilne. (Geografska regionalizacija Jugoslavije, Geografski vestnik 1961; Slovenske pokrajine-geografska regionalizacija Slovenije, Geografski vestnik 1972; Severovzhodna Slovenija in njena regionalna razčlenitev, Geografski vestnik 1968 in druge.)

LITERATURA

- Ilešič, S., 1960. Ob sedemdesetletnici profesorja Antona Melika. Geografski vestnik XXXII, Ljubljana, s. 3-9
- Kokole, V., 1966, Anton Melik (1.I.1890 do 8.VI.1966)- in memoriam. Geografski vestnik XXXVIII, Ljubljana, s. 3-10.
- Vrišer, I., 1985. Slovenski geografi ob smrti akademika profesorja dr. Svetozarja Ilešiča. Geografski vestnik LVII, 1985, Ljubljana, s. 3-6
- Gams, I., 1974. O konceptu geografije za 2. in 3. razred. Geografski obzornik XXI, št.2, Ljubljana, s. 7-10
- Gams, I., 1977. O regionalni geografiji, vrh ali anahronizem metodične geografije. Geografski obzornik XXIV, št. 1-2, Ljubljana, s. 41-45
- Medved, J., 1973. O novi orientaciji geografije kot učnega predmeta. Geografski obzornik XX, št. 1-2, Ljubljana, s. 22-30
- Gams, I., 1987. Regionalna geografija v sistemu geografske znanosti. Dela 4, Ljubljana, s. 1-13
- Lovrenčak, F., 1987, Regionalna geografija v slovenski geografiji. Dela 4, Ljubljana, s. 52-65
- Vrišer, I., 1976. Uvod v geografijo. Ljubljana
- Klemenčič, M., 1987, Sistemska teorija: pot k novi regionalni geografiji. Dela 4, Ljubljana, s. 32-40
- Pak, M., 1987. O sodobni regionalni geografiji. Dela 4, Ljubljana, s. 23-31
- Vrišer, I., Razmišljanja o geografiji. Geografski vestnik LI, Ljubljana, s. 83-96

Regionalna geografija: shematična je spraznila tudi problematiko regionalizacije. Melikova regionalizacija Jugoslavije (1958) je še danes aktualna, saj so regionalizacija Slovenije in Jugoslavije ter njena teorija metodologija vedno v Jugoslaviji za vodilo. (Geografska regionalizacija Jugoslavije, Geografski vestnik 1961, št. 1-2) Čeprav regionalna geografija in regionalizacija Slovenije, Geografski vestnik 1972, Sestava vzhodna Slovenija in njena regionalna mehanika, Geografski vestnik 1981 in drugo.

Ilešič je skupaj z D. Radinjo pripravil geografsko regionalizacijo Slovenije tudi za Atlas SR Slovenije, medtem ko se je I. Vrišer ukvarjal z regionalizacijami za potrebe regionalnega planiranja. Tudi Gams se zadnja leta ukvarja z regionalizacijo Slovenije, ki jo je predstavil v srednješolskem učbeniku.

IV.

Večina geografov si je edina, da je regionalna geografija še vedno ena bistvenih osnov in neobhodnih pogojev za eksistenco geografije. Tudi v praksi narašča potreba po njej, zlasti v izobraževanju in regionalnem planiranju (Pak 1987, s. 29). Taka pa je potrebna krepke idejne in metodične prenovе. Potrebna je izboljšav in izhajati mora iz regionalne danosti, ne pa iz problemov. (Vrišer, 1979, s. 87).

Ni dvoma, da je metodološka posodobitev regionalne geografije nujna, oprta na tehnične novosti v znanstveno-raziskovalnem delu. Res pa je tudi, da so številne zahteve po regionalnogeografskih študijah tako različne, da povsem enotnega koncepta za regionalne analize in za popularne prikaze ni mogoče uporabljati. Predvsem pa je potrebno veliko več zanimanja in ukvarjanja z regionalno geografijo, kar velja tako za univerzitetne učitelje kot za širši krog geografov. Monografija Slovenije, za njen splošni del so večino gradiva prispevali učitelji oddelka, in vsi štirje regionalni prikazi, naj bi pokazali novo pot. Vsekakor pa so tudi na področju regionalne geografije Jugoslavije in tujih dežel potrebna večja prizadevanja. Rezultat tega bi nedvomno bila boljša regionalna geografija na sploh, boljši srednješolski učbeniki, ustreznjeje vrednotenje regionalne ter celotne geografije.